

Sosiaalivaliokunnan mietintö n:o 36 hallituksen esityksen johdosta laeiksi rintamaveteraanien varhaiseläkkeestä annetun lain ja työntekijäin eläkelain 11 §:n muuttamisesta

Eduskunta on 16 päivänä marraskuuta 1982 lähettänyt sosiaalivaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen n:o 231.

Samassa tarkoituksessa eduskunta on 26 päivänä helmikuuta 1982 lähettänyt valiokuntaan ed. Hyrynkaan ym. lakialoitteen n:o 87 laiksi rintamaveteraanien varhaiseläkkeestä annetun lain 1 ja 14 §:n muuttamisesta, ed. Kaupisen ym. lakialoitteen n:o 92 laiksi rintamaveteraanien varhaiseläkkeestä annetun lain 5 ja 7 §:n muuttamisesta ja ed. Korttesalmen ym. lakialoitteen n:o 94 laiksi sotiemme veteraanien eläkkeistä, sekä 23 päivänä marraskuuta 1982 ed. Korttesalmen ym. lakialoitteen n:o 143 laiksi sotiemme veteraanien eläkkeistä, ed. Hautalan ym. lakialoitteen n:o 144 laiksi rintamaveteraanien varhaiseläkkeestä annetun lain muuttamisesta ja ed. Sillantauksen ym. lakialoitteen n:o 145 laiksi rintamaveteraanien varhaiseläkkeestä annetun lain muuttamisesta.

Tässä yhteydessä valiokunta on päättänyt ottaa myös käsiteltäväksi eduskunnan 19 päivänä maaliskuuta 1982 valiokuntaan lähettämät ed. Juntumaan ym. toivomusaloitteen n:o 483 kaikkien sodan aikana maanpuolustustehtäviin osallistuneiden oikeuttamisesta veteraanien varhaiseläkkeeseen, ed. Lattulan toivomusaloitteen n:o 511 vuosina 1925 ja 1926 syntyneiden rintamaveteraanien varhaiseläkkeelle pääsemisestä, ed. Perhon ym. toivomusaloitteen n:o 521 rintamaveteraanien varhaiseläkejärjestelmän ulottamisesta kaikkiin veteraaneihin ja ed. Pihlajamäen ym. toivomusaloitteen n:o 525 rintamaveteraanien varhaiseläkelain soveltamisalan laajentamisesta.

Asian johdosta ovat olleet kuultavina hallitusneuvos Heimer Sundberg ja hallitussihteeri Tuulikki Haikarainen sosiaali- ja terveysministeriöstä, osastopäällikkö Juhani Jäntti Kansaneläkelaitoksesta, varapuheenjohtaja Pekka Pit-sinki veteraaniasiain neuvottelukunnasta, johtaja Jouko Sirkesalo Eläketurvakeskuksesta, mais-

teri Olavi Kivelä Sotainvalidien Veljesliitosta, puheenjohtaja Gunnar Laatio Suomen Sotaveteraaniliitosta, puheenjohtaja Lea Sutinen Rintamanaisten Liitosta, toiminnanjohtaja Pertti Paakkinen Rintamamiesveteraanien Liitosta, varatuomari Lauri Koivusalo Työeläkelaitosten Liitosta ja apulaistoiminnanjohtaja Märten Kvist Suomen Lääkäriliitosta. Käsiteltyään asian valiokunta esittää seuraavaa.

Esityksessä ehdotetaan rintamaveteraanien varhaiseläkejärjestelmää muutettavaksi siten, että sotainvalidien eläkkeelle pääsyä helpotetaan poistamalla heiltä eläkkeen saamisen edellytyksenä oleva ikärajavaatimus. Heitä ei enää myöskään koskisi määräys rintamapalvelusajasta. Rintamapalvelusajavaatimus lyhennettäisiin yleisesti nykyisestä kahdesta vuodesta yhteen vuoteen ja se poistettaisiin kokonaan 63 vuotta täyttäneeltä rintamaveteraanilta. Rintamaveteraanien varhaiseläkejärjestelmä ulotettaisiin koskemaan myös vuosien 1939—1945 sotiin osallistuneita naisia, jotka ovat täyttäneet 63 vuotta tai ovat sotainvalideja.

Rintamaveteraanien varhaiseläkelakia ehdotetaan tarkistettavaksi myös siltä osin kuin on kysymys varhaiseläkkeen maksamisesta osaeläkkeen saajalle ja työnantajan mahdollisuudesta suorittaa varhaiseläkettä saavalle rintamaveteraanille vapaaehtoisia lisäetuja. Varhaiseläkkeen saamista koskevaa työn lopettamisesta lievennettäisiin poistamalla laista vaatimus, että ansiotulojen on alennuttava vähintään kolmella viidesosalla. Niin ikään ehdotetaan muutettavaksi säännöksiä, jotka koskevat varhaiseläkkeen suhdetta vanhuuseläkkeeseen sekä sukupolvenvaihdos- tai luopumiseläkkeisiin.

Lakialoitteessa n:o 87 ehdotetaan lakia muutettavaksi siten, että myös rintamapalvelustunnuksen saaneet naiset kuuluisivat lain piiriin.

Lakialoitteessa n:o 92 ehdotetaan lakia muutettavaksi siten, että myös työkyvyttömyyseläkettä osaeläkkeenä saavat voisivat saada rintama-

veteraanien varhaiseläkettä. Niin ikään aloitteen ehdotetaan, että luopumiseläkettä saava veteraani voisi saada myös varhaiseläkettä ja että toisaalta varhaiseläkettä saava veteraani voisi saada myös luopumiseläkkeen.

Lakialoitteessa n:o 94 ehdotetaan säädettäväksi kokonaan uusi laki sotiemme veteraanien eläkkeistä. Lakiehdotuksen mukaan eläkettä myönnettäisiin kaikille 55 vuotta täyttäneille veteraaneille, invalideille ja rintamaolosuhteissa palvelleille naisille ilman rajoituksia. Verottoman eläkkeen suuruus olisi ehdotuksen mukaan 14 400 markkaa vuodessa. Lisäksi aloitteessa ehdotetaan parannuksia muun muassa veteraanien asumiseen, terveydenhuoltoon, kuntoutukseen ja matkakustannuksiin.

Lakialoitteeseen n:o 143 sisältyvä lakiehdotus on asiallisesti samansisältöinen kuin lakialoitteessa n:o 94.

Lakialoitteessa n:o 144 ehdotetaan varhaiseläkkeen saamisen edellytyksiä lievennettäväksi siten, että rintamapalvelustunnuksen saaneet henkilöt olisivat ilman ikärajoitusta oikeutettuja varhaiseläkkeeseen. Myös rintamaveteraanien työkyvyn alentumisen aiheuttaman haitan suhdetta asianomaisen ansiotyöhön ehdotetaan lievennettäväksi.

Lakialoitteessa n:o 145 ehdotetaan ikärajoitusten lieventämistä rintamapalvelustunnuksen saaneiden henkilöiden osalta. Myös varhaiseläkkeen saamisen yleisiä edellytyksiä ehdotetaan aloitteessa lievennettäväksi.

Toivomusaloitteessa n:o 483 ehdotetaan, että hallitus ryhtyisi toimenpiteisiin veteraanien varhaiseläkkeestä annetun lain muuttamisesta siten, että eläkkeelle siirtyminen on mahdollista jokaiselle sodan aikana maanpuolustustehtäviin osallistuneelle henkilölle.

Toivomusaloitteessa n:o 511 ehdotetaan, että hallitus ryhtyisi kiireellisesti toimenpiteisiin rintamasotilaseläkkeiden myöntämisessä siten, että nyt väliinpuotoajiksi jääneet, vuosina 1925 ja 1926 syntyneet rintamaveteraanit pääsisivät varhaiseläkkeelle.

Toivomusaloitteessa n:o 521 ehdotetaan, että hallitus ryhtyisi kiireellisiin toimenpiteisiin rintamaveteraanien varhaiseläkejärjestelmän loppuunsaattamiseksi siten, että jokaiselle rintamaveteraanille annetaan mahdollisuudet siirtyä enenaikaiselle varhaiseläkkeelle.

Toivomusaloitteessa n:o 525 ehdotetaan, että

hallitus ryhtyisi pikaisesti tarvittaviin toimenpiteisiin rintamaveteraanien varhaiseläkelain soveltamisalan laajentamiseksi siten, että laki tulisi koskemaan kaikkia sotainvalideja, joilla on olennainen sodasta, sotatoimista tai sodan aikaisista palveluksista aiheutuva sotilasvammalain mukaiseen korvaukseen oikeuttava vamma.

Hallituksen esityksestä ilmenevistä syistä valiokunta pitää lakiehdotuksia tarkoituksenmukaisina, minkä vuoksi valiokunta on asettunut lakiehdotusten hyväksymisen kannalle. Laki- ja toivomusaloitteet valiokunta ehdottaa hylättäviksi.

Sosiaalivaliokunta pitää tärkeänä, että lääkintöhallitus antaa lääkärikunnalle riittävän yksityiskohtaiset ohjeet yhtenäisen käytännön luomiseksi varhaiseläkehakemuksiin tarvittavissa lääkärinlausunnoissa.

Lisäksi valiokunta kiinnittää huomiota niihin vaikeuksiin, joita käytännössä on esiintynyt lakiehdotuksen 2 §:ssä mainittujen, ansiotyölle aiheutuvan haitan olennaisuutta ja pitkäkhön aikaa kestänyttä rasittavaa työtä koskevien edellytysten soveltamisessa. Valiokunnan mielestä näitä edellytyksiä on pyrittävä tulkitsemaan eläkkeen hakijan eduksi.

Sosiaalivaliokunta edellyttää hallituksen tutkivan mahdollisuudet pieniä työeläkkeitä saavien varhaiseläkkeellä olevien ja eläkkeelle hakevien eläketurvan parantamiseksi siten, että varhaiseläkkeelle jäävän eläketurva on saman suuruinen työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkkeelle jäävän henkilön kanssa, ja antavan eduskunnalle tarvittavat lainmuutosehdotukset.

Edellä olevan perusteella sosiaalivaliokunta kunnioittaen ehdottaa,

että hallituksen esitykseen sisältyvät lakiehdotukset hyväksyttäisiin muuttamattomina.

Samalla valiokunta ehdottaa,

että lakialoitteisiin n:ot 87, 92, 94, 143, 144 ja 145 sisältyvät lakiehdotukset hylättäisiin.

Lopuksi valiokunta ehdottaa,

että toivomusaloitteet n:ot 483, 511, 521 ja 525 hylättäisiin.

Helsingissä 16 päivänä joulukuuta 1982

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja M. Puhakka, varapuheenjohtaja Kauppi, jäsenet Halonen, Hyryn kangas, Joutsenlahti (osittain), Juntumaa, Kemppainen (osittain), Mikkola, Paasio,

Pesola, Pokka (osittain), Raudaskoski (osittain), Saarikoski (osittain), Stenius-Kaukonen ja Zilliacus sekä varajäsenet Rajantie ja Raudasoja (osittain).

Vastalauseita

I

Hallitus ehdottaa esityksessään (HE n:o 231/1982 vp.) muutoksia rintamaveteraanien varhaiseläkelakiin 13/82). Hallitus esittää korjattavaksi eräitä niistä epäkohdista, joita varhaiseläkejärjestelmässä on voitu havaita jo ennen lain voimaantuloa kuluvan vuoden heinäkuun alussa.

Kokoomuksen eduskuntaryhmä toteaa tyydytyksellä, että hallituksen esityksessä on huomioitu useita niistä parannuksista, joita kokoomus on esittänyt varhaiseläkelakiin veteraanien aseman parantamiseksi. Näin ollen myönteisenä on todettava, että sotainvalidien eläkkeellepääsyä helpotetaan poistamalla heiltä eläkkeen saamisen edellytyksenä oleva ikävaatimus ja määräys rintamapalvelusajasta. Oikein on myös rintamapalvelusikävaatimuksen lyhentäminen kahdesta vuodesta yhteen vuoteen ja sen poistaminen kokonaan 63 vuotta täyttäneiltä rintamaveteraaneilta. Eläkejärjestelmä ulotetaan koskemaan myös vuosien 1939—1945 sotiin osallistuneita naisia, jotka ovat täyttäneet 63 vuotta tai jotka ovat sotainvalideja. Keskeistä on myös lain tarkistaminen siltä osin kuin on kysymys varhaiseläkkeen maksamisesta eläkkeensaajille ja työnantajan mahdollisuudesta suorittaa varhaiseläkettä saavalle veteraanille vapaaehtoisia lisäetuja. Myönteisenä on todettava myös varhaiseläkkeen saamista koskevan työn lopettamisedon lieventäminen poistamalla laista vaatimus, että ansiotulojen on alennuttava vähintään 3/5:lla. Varhaiseläkkeen vaikutuksen muuttaminen osaeläkkeeseen ja sukupolvenvaihdos- tai luopumiseläkkeisiin on niin ikään nähtävä edistysaskeleina.

Kokoomus on asettanut johdonmukaisesti tavoitteeksi sen, että kaikille veteraaneille anne-

taan mahdollisimman nopeasti mahdollisuudet siirtyä varhaiseläkkeelle niin halutessaan. On muistettava, että vuonna 1990 siirtyvät iältään nuorimmatkin veteraanit normaalin eläkeiän saavutettuaan tavanomaisten eläkejärjestelmien piiriin. Tässä mielessä hallituksen nyt ehdottamia sinänsä myönteisiä toimenpiteitä ei voida pitää riittävinä. Kokoomuksen mielestä varhaiseläkemahdollisuuden on toteuduttava vaihteittain siten, että jokainen veteraani voi siirtyä niin halutessaan varhaiseläkkeelle viimeistään vuonna 1984. Jotta näin tapahtuisi, on hallituksen esitykseen tehtävä eräitä oleellisia parannuksia. Kokoomus on jättänyt asian toteuttamista varten myös vastaavan raha-asia-aloitteen vuoden 1983 budjettiesityksen valiokuntaan lähettämisen yhteydessä.

Varhaiseläkelain 2 § sisältää useita tapauksista harkintaa edellyttäviä kohtia. Tällaisia ovat olennaisesti työkykyyn vaikuttava sairaus ja vian tai vamman sekä rasittavan työn määrittely. Näiden seikkojen täsmällinen määrittely ja oikeudenmukainen huomioon ottaminen on kuitenkin käytännössä lähes mahdotonta, kuten sosiaali- ja terveysministerinkin näkemyksistä ilmenee (vastaus kirjalliseen kysymykseen n:o 275/1982 vp.).

Vaatimus, että työn on pitänyt olla ennen eläkkeelle siirtymistä rasittavaa, on kohtuuton. Siviilitehtävien hoitaminen sodan jälkeisinä vuosina on ollut kaikin tavoin ja kaikille raskasta senaikaisissa olosuhteissa. Silloinen teknologian taso huomioon ottaen sotakorvausten suorittaminen, jälleenrakennustyöhön osallistuminen ja tuhoutujen kotien jälleenrakentaminen on ollut huomattavasti raskaampaa kuin viime vuosien työnteko pitkälle kehitettyjen koneiden, lait-

teiden ja muiden apuvälineiden avulla. Kuitenkin juuri sodanjälkeisiin tehtäviin ovat rintamaveteraanit osallistuneet täydellä työpanoksella.

Hyvin vaikeaa on selvittää myös se, millainen henkinen työ on rasittavaa kullekin veteraanille. Työn rasittavuus yleensäkin on hyvin henkilökohtaista, koska rasittavuuden kokeminen riippuu paljolti myös työntekijöiden mieltymyksestä työtehtävään tai työhönsä yleensä. Samoin on eräissä tapauksissa erittäin vaikeata arvioida sairauden, vian tai vamman vaikutusta asianomaisen työkykyyn. Edellä mainittujen seikkojen perusteella kokoomus esittää tulkinanvaraisten ja epäoikeudenmukaisten kohtien poistamista 2 §:stä.

Hallitus esittää rintamapalvelusaikavaatimuksen poistamista 63 vuotta täyttäneiltä veteraaneilta kokonaan. Tämä ikäraja on kuitenkin jo tänä päivänä liian korkea ja kohtelee eri tavalla yksityisessä ja julkisessa palveluksessa työssä olevia veteraaneja. 60 vuotta on lakisääteinen eläkeikäraja myös työttömyyseläkkeessä ja sukupolvenvaihdoiseläkkeessä. Tosin työttömyyseläkkeen saamisen ikäraja on vaikean työllisyystilanteen vuoksi tilapäisesti tästäkin alennettu 55 vuoteen. Sodan rasitukset ovat nyt 60—63-vuotiaille olleet myös pitkäaikaisimmat ja raskaimmat. Kokoomus katsookin, että jokaisen 60 vuotta täyttäneen rintamaveteraanin tulisi voida siirtyä varhaiseläkkeelle ilman rintamapalvelusaikavaatimusta.

Suomessa on vuosien 1939—1945 sotiin osallistuneita veteraaneja runsaat 300 000 ja näiden keski-ikä 66 vuotta. Työelämässä veteraaneista on mukana arviolta runsaat 60 000. Veteraanien määrä vähenee vuosittain noin 13 000:lla. Lisäksi, kuten jo aiemmin todettiin, viimeisetkin rintamaveteraanit siirtyvät tavanomaisten eläkejärjestelmien piiriin noin kahdeksan vuoden kuluttua.

Eduskunnassa vuosien ponnistelujen jälkeen löytynyt yksimielisyys käynnisti rintamaveteraanien varhaiseläkejärjestelmän kuluvan vuoden heinäkuun alusta lukien. Järjestelmä sisältää kuitenkin epäkohtia, jotka ovat viivästyttäneet

eläkejärjestelmän laajentamista ja saattaneet myös rintamaveteraanit keskenään epäoikeudenmukaiseen asemaan. Myöskään kansaneläkeuudistuksen myötä tapahtuneet veteraaneja koskevat parannukset eivät ole ratkaisevasti edesauttaneet rintamaveteraanien eläkejärjestelyjä.

Kun varhaiseläkejärjestelmästä on nyt saatu konkreettisia kokemuksia, tulisi epäkohdat pyrkiä poistamaan mahdollisimman nopeasti. Kokoomuksen mielestä tavoitteen tulee olla se, että kaikki rintamaveteraanit voivat niin halutessaan siirtyä varhaiseläkkeelle viimeistään vuonna 1984. Kustannusvaikutukset tulevat kokoomuksen ehdottamalla tavalla olemaan suurimmillaan vuosina 1983—1985, minkä jälkeen kustannukset laskevat vuosittain melko tasaisesti aina vuoteen 1990 saakka.

Kokoomuksen mielestä nyt istuvan eduskunnan, joka konkreettisesti käynnisti rintamaveteraanien varhaiseläkejärjestelmän, tulisi saattaa se myös loppuun. Kokoomuksen eduskuntaryhmä uskoo, että asian toteuttaminen kokoomuksen ehdottamalla tavalla saa tuekseen erittäin laajan kansalaismielipiteen.

Useat rintamaveteraanit eivät voi siirtyä varhaiseläkkeelle sen vuoksi, että varhaiseläke jää markkamäärältään alle toimeentulotason. Se ei myöskään läheskään aina yllä edes siihen markkamääräiseen tasoon, joka kansaneläkeuudistuksen yhteydessä määriteltiin riittävän toimeentulon edellytykseksi. Tämän vuoksi katsomme, että varhaiseläkkeen tason korottamiseksi tulisi varhaiseläkettä saavalla olla mahdollisuus saada myös kansaneläkelain mukaista työkyvyttömyyseläkkeen pohjaosaa ja rintamalisää.

Katsomme myös, että veteraanien eläkejärjestelyt eivät siedä enää keinotekoisia viivytyksiä. Tämän vuoksi esitämme muutosta myös lain voimaantulosäännöksen.

Edellä esitetyn perusteella ehdotamme,

että valiokunnan mietintöön sisältyvä ensimmäinen lakiehdotus hyväksyttäisiin näin kuuluvana:

1. Laki rintamaveteraanien varhaiseläkelain

Laki**rintamaveteraanien varhaiseläkkeestä annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan rintamaveteraanien varhaiseläkkeestä 7 päivänä tammikuuta 1982 annetun lain (13/82) 2 §, 4 §:n 2 momentti, 5 §, 7 §:n 1 ja 2 momentti ja 9 § sekä lisätään 1 §:ään uusi 3 momentti ja lakiin uusi 4 a § seuraavasti:

1 §

Mitä tässä laissa on säädetty rintamaveteraanista, sovelletaan myös rintamapalvelustunnuksen saaneeseen henkilöön, joka on täyttänyt 60 vuotta tai joka on täyttänyt 58 vuotta ja hänen rintamapalvelusaikansa on vähintään vuosi tai jonka sotilasvammalain (404/48) mukainen työkyvyttömyysaste on vähintään 10 prosenttia.

2 §

(1 mom. poist.)

Oikeus varhaiseläkkeeseen on rintamaveteraanilla, joka on täyttänyt 60 vuotta tai hän on täyttänyt 58 vuotta ja hänen rintamapalvelusaikansa on vähintään vuosi.

Mitä 1 momentissa on säädetty, ei koske rintamaveteraania, joka on sotainvalidi tai joka on ollut sotavankina.

(3 mom. kuten 4 mom. valiokunnan mietinnössä.)

4 ja 4 a §

(Kuten valiokunnan mietinnössä.)

5 §

Varhaiseläkkeenä suoritetaan määrä, jonka rintamaveteraani olisi saanut työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentissa mainittujen lakien, säännösten tai määräysten taikka merimieseläkelain mukaan, jos hänelle olisi varhaiseläkkeen sijasta myönnetty täysi työkyvyttömyyseläke, kansaneläkelain mukaisen työkyvyttömyyseläkkeen pohjaosa ja rintamasotilaseläkelain mukainen rintamalisä. Tällöin ei kuitenkaan oteta huomioon työntekijäin eläkelain 11 §:ssä, maatalousyrittäjien eläkelain 11 §:n 1 momentissa, yrittäjien eläkelain (468/69) 11 §:n 1 momentissa eikä merimieseläkelain 34 a §:ssä tarkoitettuja lisäetuja.

(2 mom. kuten valiokunnan mietinnössä.)

7 ja 9 §

(Kuten valiokunnan mietinnössä.)

Voimaantulosäännös

(1 ja 2 mom. kuten valiokunnan mietinnössä.)

Lain 1 §:n 3 momenttia ja 2 §:ää sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 1983 lukien.

Helsingissä 16 päivänä joulukuuta 1982

Eeva Kauppi
Saara Mikkola

Helge Saarikoski
Helena Pesola

II

Hallituksen esityksen mukaiseen lakiesitykseen rintamaveteraanien varhaiseläkkeen muuttamisesta sisältyy edelleenkin liikaa rajoituksia ja ehtoja, jotka estävät varhaiseläkkeelle siirtymiseen halukkaita veteraaneja saamasta riittävää eläketurvaa.

Kristillisen Liiton eduskuntaryhmän kanta on, että kaikki halukkaat rintamasotilas- tai rintamapalvelustunnuksen omistavat veteraanit niin miehet kuin naisetkin, voisivat halutesaan siirtyä vapaaehtoisesti varhaiseläkkeelle. Eläkkeenä tulisi maksaa se määrä, jonka he

saisivat, jos siirtyisivät työkyvyttömyyseläkkeelle.

Edellä sanotun perusteella ehdotan,

että hallituksen esitykseen sisältyvä ensimmäinen lakiehdotus hyväksyttäisiin näin kuuluvana:

1.

Laki

rintamaveteraanien varhaiseläkkeestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan rintamaveteraanien varhaiseläkkeestä 7 päivänä tammikuuta 1982 annetun lain (13/82) 2 §, 4 §:n 2 momentti, 5 §, 7 §:n 1 ja 2 momentti ja 9 § sekä lisätään 1 §:ään uusi 3 momentti ja lakiin uusi 4 a § seuraavasti:

1 §

Mitä tässä laissa on säädetty rintamaveteraanista, sovelletaan myös rintamapalvelustunnuksen saaneeseen henkilöön (poist.).

2 §

Oikeus varhaiseläkkeeseen on rintamaveteraanilla, (poist.) jolla on 1 §:ssä tarkoitettu tunnus.

(2—4 mom. poist.)

4 ja 4 a §

(Kuten valiokunnan mietinnössä.)

5 §

Varhaiseläkkeenä suoritetaan määrä, jonka rintamaveteraani olisi saanut työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentissa mainittujen lakien, säännösten tai määräysten taikka merimieseläke-

lain mukaan, jos hänelle olisi varhaiseläkkeen sijasta myönnetty täysi työkyvyttömyyseläke ja kansaneläkelain mukaisen työkyvyttömyyseläkkeen pohjaosa sekä rintamasotilaseläkelain mukainen rintamalisä. Tällöin ei kuitenkaan oteta huomioon työntekijäin eläkelain 11 §:ssä, maatalousyrittäjien eläkelain 11 §:n 1 momentissa, yrittäjäin eläkelain (468/69) 11 §:n 1 momentissa eikä merimieseläkelain 34 a §:ssä tarkoitettuja lisäetuja.

(2 mom. kuten valiokunnan mietinnössä.)

7 ja 9 §

(Kuten valiokunnan mietinnössä.)

Voimaantulo- ja soveltamissäännös

(1 ja 2 mom. kuten valiokunnan mietinnössä.)

Lain 1 §:n momenttia ja 2 §:ää sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 1983 lukien.

Helsingissä 16 päivänä joulukuuta 1982

Antero Juntumaa